

Фахрий кексаларимиз

Тўғрилигини ҳаёт кўрсатмоқда

ҚўЛГА қалам олишимга маҳалла қўмитасининг навбатдаги сайлови сабаб бўлди. Сайловга қизиқувчиларнинг кўпчилиги туфайли ўшанда маҳалла клубига жуда кўп одам тўпланди. Маълумки, кўпчиликни қўмита таркибига кимлар сайланиши қизиқтирар эди. Номзодлар кўрсатишда қизгин мунозара бўлиб, турли таклифлар ўртага қўйилди. Айниқса қўмита таркибига кимлар кўпроқ — қарияларми, ёшларми деган масала ҳаммани ўйлантириб қўйди. Залда ўтирганлардан бири — «Ёшларни сайлаш керак, қариялар уйда дам олиб ўтиришса бўлмайди» деб қолди. Бировлар бу таклифни тўғри деса, бировлар нотўғри дейишди.

Шу вақтга қадар маҳалла қўмитасида қариялар кўпчиликини ташкил этиб келгани ҳеч кимга сир эмас эди, улар маҳалланинг барча жамоат ишларида фаол қатнашиб келдилар, айниқса қарияларнинг турмуш тажрибалари, кўпни кўрганликлари, ҳаёт сабоқларини яхши билганликлари кўп муаммоларни ҳал этишда қўл келди. Кўпчилик ёшлар уларнинг насиҳат, ўғитларидан яхши сабоқ олиб ўз ҳаётларини, оилаларини тиклаб олдилар, уруш-жанжаллар, оиладаги баъзи бир келишмовчиликлар барҳам топди.

Янгидан қўмита таркибига киритилган республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Ғуломқодир Норхўжаев, истефода бўлган шахсий пенсионер подполковник Сафо Алихўжаев ёшлари 80 дан ошган бўлишига қарамай ҳамон жамоат ишларида фаол қатнашиб келмоқдалар. Эл-юрт ичида катта ҳурмат, обрў қозониб келаётган бундай кишилар маҳалламизда кўпчиликини ташкил этади, 95 ёшни қаршилаган отахон мулла Тўлаган Холмухамедовни, пенсионер қариялардан Ғани Муҳамедовни, Рўзи Отаматовни маҳалламизда танимаган одам йўқ. Маҳалладаги бирон йиғилиш, маросим, тантана буларнинг иштирокисиз, маслаҳатсиз ўтмайди, ҳамма ишда булар бошқош. Йўл бошловчи Шокир ака Юнусовнинг ҳам хизматлари беҳисобдир. Кўпинча у кишининг эшиги тагида: «Маслаҳат беринг, уйимда нотинчлик, қўшнилари билан келишолмай қолдик, ёрдам беринг» дегувчиларни, ҳатто бундай илтимос билан келувчиларни кечки оқшом, тунги пайтларда ҳам учратиш мумкин. У одам уйдан чиқар экан, келган кишининг ким бўлишидан қатъий назар, қандай ҳолатда келмасин ҳушмуомала, иссиқ табассум билан кутиб оладилар ва барча келувчиларнинг дардига қулоқ солиб, кўнглини кўтариб, яхши иззат-икром билан кузатиб қўядилар.

Бу тиниб-тинчимас, партия ва меҳнат фахрийси бўлган отахон ўзининг 60 йилга яқин умрини давлат корхоналарида, турли ташкилотларда раҳбарлик лавозимларида ишлаб, ўзининг ҳалол меҳнати, камтарлиги билан катта обрў ва эътибор қозонган бўлишига қарамай ниҳоятда камсуқум бўлган бир инсондир. Чорак асрга яқин маҳалла, жамоат ишларида ҳам фаол қатнашиб маҳалланинг ободончилиги ишларида, аҳолининг тинч-тотув, фаровон яшашида, муносиб ҳиссаларини қўшиб келмоқдалар.

Яқинда маҳаллада қўмита аъзоси, раис муовини Шокир отанинг 80 ёшли муборак тўйлари, турмуш ўртоқлари Жамила опа билан 55 йил бирга умр кўрганликларини нишонлаш маросими бўлиб ўтди. Шунингдек КПСС сафида 50 йил бўлганлари ҳам тилга олинди. Маросимда маҳалланинг барча катта-кичик аҳолиси қатнашиб, у кишининг яхши инсоний фазилатлари ҳақида илиқ таъриқ сўзлари айtilди, отага республика «Уруш ва меҳнат фахрийлари Кенгаши»нинг, маҳалла қўмитасининг фахрий ёрлиқлари, қимматбаҳо эсдалик совғалари топширилди.

Шокир отадек кимки халқнинг, маҳалласининг қадрига етиб, жамоат ишида фаол қатнашса, элини-юртини деса, у ўз қадрини топади.

«Отанг ҳам маҳалланг, онанг ҳам маҳалланг» деб бежиз айтмаган эканлар. Шу мақолга амал қилган ҳолда отадек меҳнат қилиш, халқига манзур бўлиш ҳаммага насиб этишини истар эдим, у кишига узоқ умр, сиҳат-саломатлик тилаймиз ва ёшларимизни у киши босиб ўтган ибратли, намунали йўлларида тегишли хулоса чиқариб, шунга амал қилишларига тилакдошимиз. Уларнинг яна маҳалла қўмитаси, составига киритиб, тўғри иш қилинганини ҳаёт кўрсатиб турибди.

С. РИХСНОВ,

Чилонзор район, 3-Чарх-Камолон маҳалла қўмитасининг раиси.

Санобар Эргашева «Чевар» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида бир неча йилдан бери ишлаб келмоқда. У бошчилик қилаётган бригадада 15 тикувчи ишлайди. Уларнинг ҳаммаси зиммаларидаги топшириқни ортиғи билан адо этишмоқда.

Х. Мирзакаримов сурати.

ОТА НАСИҲАТИ

ДАРВОҚЕ, одамлар шоду хуррам кунларида ҳам, ғамли-ташвишли дамларида ҳам доим бир-бирлари билан ҳамдарду ҳамкор. Зеро, бу барча инсонлар характерига хос нарсас.

Дадам Ўзбекистонга кўчиб келган кунимиздаёқ «Болаларим, ўзбеклар жуда меҳмондўст, ориятли, миллий руҳи ниҳоятда кучли халқ. Агар бу халқнинг тилини билсангиз, дилини осон эгалаб оласиз», деган эканлар. Ота амри — вожиб. Орадан неча-неча ўн йиллар ўтди ҳамки, бу насиҳат оиламиз аъзоларининг ҳаёт кунинга айланиб қолди. Эҳтимол шунинг учундир мен яшайдиган «Янгиариқ» маҳалласида ўтадиган бирор тadbир, тўй ёки маъракадан бизни четда қолдиришмайди. Яқинда қизиқ бир воқеа бўлди. Байрам муносабати билан ҳинд чойи тарқатишибди. Бехосдан мен эсдан чиқиб қолган эканман. Эртаси куни уйимга ташлаб кетишибди. Кейинчалик билсам, маҳалладаги энг серфарзанд фаоллардан Раббимқул ака ўз улушини менга инъом қилибди. Ахир, бундан ҳам ортиқ ҳурмат-эҳтиром бўладими?

Қайта қуриш бизга ҳамма миллат ва элатларнинг урф-одатларини, удумларини эъзозлашдек ажойиб фазилатни инъом этди. Ана шу сабаб бўлиб, корхонамизда ҳам ўзбек тилини, шу олий ҳиммат халқ анъаналарини ўрганиш курсларини очдик. Дарҳақиқат, меҳроқибат, ҳурмат-эҳтиромда гап кўп экан.

М. ЯНОВСКИЙ,

«Технолог» ишлаб чиқариш бирлашмасининг етаци муҳандиси.

«ҲИНДИСТОНДАГИ ҲАРИАНА МАҲАЛЛАСИГА БОРИНГЛАР»

ҚАНДАЙ яхши, завқли, наъъали Наврўзни нишонлаш ва тантана қилиш. Одамлар, ёру биродарлар, қариндош-уруғлар янада бир-бирларига меҳрибон, ҳамдард, ҳамнафас, ҳамкор бўладилар. Дилдан суҳбат қуриб, қақчақлашадилар, суҳбатлашадилар. Бир-бирларини қўтлаб, соғлик, эсон-омонлик тилаб улуғ ва саховатли ишларга жазм этадилар. Наврўзнинг яна бир ажойиб хислати шуки, у дўстлик ришталарини янада мустаҳкамлайди. Ҳатто узоқ элларни, дилларни бир-бирига яқинлаштиради, пайванд қилади. Собир Раҳимов районидаги Мирза Ғолиб маҳалласидаги Наврўз оқшомида бўлганимда бунга гувоҳ бўлдим. Бу оқшомга ҳиндистонлик шоир Хав Синг ҳам меҳмон бўлиб келган эди. У микрофонни қўлига олади. Қалб сўзларини изҳор қилади. Унинг бу сўзларини ўзбекчага ўгириб турган Дадахон Нурийнинг гапларидан қуйидаги маъноларни ўқдим: маҳаллангизга ватандошимнинг номи берилганини эшитиб, гоёта таъсирландим. Ҳурматингиз, иззатингиз, эътиборингиз учун катта ташаккур. Сизларнинг тўкин дастурхонингиз атрафида гоёта хушқайфият билан ўтирар эканман, ҳаяжондаман. Ҳозир ўзимни худди қадрдонларим, энг яқин ёру-биродарларим, ошана-оғайниларим орасида ўтиргандек ҳис қилаяпман. Бу яқинлик, бу дилхушлик жисми-мизда буюк шоирингиз Бобур қони сизиб юрганидан эмасмикин? Бу яқинлик меҳр, шафқат, оқибат, мурувват сингари олижаноб фазилатлар ҳар икки халқимизга хос хислатлар эканлиги тасдиғи эмасми? Албатта

шундай. Келинг дўстлар, яқинлигимизни янада мустаҳкамлаб, бошқаларга ҳам амалда, намойиш этайлик. Мана мен сизларнинг маҳаллангизга меҳмон бўлиб келдим. Энди сизлар ҳам бизнинг Деҳли яқинидаги Ҳариана маҳалламизга меҳмон бўлиб бориңлар. Ҳаммамиз сизларни қучоқ очиб, интиқлик билан кутиб оламиз...

Шундан сўнг у ўзининг шеърини ўқиб беради. Қарсақлар янграйди.

— Таклифингиз учун катта раҳмат, — дейди маҳалла комитетининг раиси Убайдулла Пўлатов. — Таклифингизни бажонидил қабул қиламиз. Албатта бундан кейин борди-келди қилишга маҳалла аҳли номидан сўз бераман.

— Вақти-вақти билан биз маҳалла фуқаролари билан Ҳиндистоннинг Ҳариана маҳалласига, улар эса бизнинг Мирза Ғолиб маҳалламизга меҳмон бўлиб келсалар қандай яхши, — дейди маҳалла фуқароси, тарих фанлари номзоди Билал Аминов. — Шундай қиламиз ҳам. Аминманки, Американинг Сизтл шаҳри билан Тошкент шаҳри ўртасидаги алоқалар қандай машҳур бўлиб кетган бўлса, бизнинг маҳалламиз билан Ҳиндистонлик биродарларимиз ўртасидаги йўлга қўйиладиган алоқа ҳам шундай машҳур бўлади.

Мен учрашувдан қайтар эканман, удумларимиз, миллий анъаналаримиз худди баҳордек яшнаб, жонланиб кетганлиги, қулф урганигини ўйлаб, замонамизга шукроналар айтгим келарди.

Н. РИХСНОВ.

Анъаналар-халқ мулки

ШАҲРИМИЗ саноат корхоналари ичида фахрлисан эрийдиган шундай корхона борлигидан қувондим. Бу деганда бир эмас, икки эмас, етти минг меҳнат аҳли кўз нури, юрак кўрини бериб, бир оила аъзоларидек ҳамжиҳатлик билан хизмат беришлари адо этишга, бири-биридан гўзал ва нафис биллурлар яратиб беришлари кўриб, ўзга бир оламда ҳис этдим ўзимни...

Собир Раҳимов район партия комитетининг котиби, Н. Иброҳимова моҳир биллурчилар ҳақида меҳри товланиб сўзлагани қулоғимда эди. Ҳа, кўзим билан кўриш ниятида эдим. Кўнглимдагидей худда Наврўз тантаналари намойиш этилаётганда «Микона» деб эдим. ишчилари ҳузурда бўлиш насоби эди.

Байрам тантанаси намойиш этилишидан бир кун аввал корхонада «Менинг маҳорати» деб номланган кўрик-танлов ташкил этилди. Махсус безатилган зал ва унга қўйилган экспонатлари кўриб кўз камашади. Бу ердан катта бир тикувчилик фирмасининг устаси фаранг чевари ҳам тикомлайдиган турли хил кийим-кечаклар ўрин олган. Бу кўйлакни Гули Фаизуллоева тиккан, унинг касби

БИЛЛУРИЙ
ЖАРАНГЛАР

— иқтисодчи. Тикувчилик — иқтисодчи истеҳсолди. Юнгли кофтини Гули Исмоилова тўқиган, ана униси — Саодат Алимованинг иши, — изоҳ беради завод хотин-қизлар Кенгашининг раиси Мамлакат Мухторова. Буларни кўриб, назаримда чет эллик бир фермернинг саноат моллари, аторлик буюмлари дўконига кириб қолгандай бўлдим. «Одамнинг кўли гул», деб шунга айтилар-да. Уймакорлик, рассомлик, тикувчилик санъати, кўйимчи, биллурдан ясалган гўлустагача бор. Кўрганларимдан айниқса биллур вазеда акс эттирилган нафис гул, ним пўшти рангли янгиликлар менда ўзгача таассурот қолдириди. Кўпчилик унинг олдига ўзга тўхталиб қолди.

— Шундай гўлдулларни эндиликда ишлаб чиқаришга ҳам жорий қилишни таклиф этдик, унинг муаллифлари Эшонхўжаев билан Ҳасимовлар, — изоҳ беради Мамлакат Мухторова.

Кўрик баҳонаси билан яшириниб ётган қанча истеҳсолди ёшлар аниқланди. Албатта моҳирларга тантанали равишда рабатлантувчи мукофотлар топширилади. Бу тадбир Наврўз шарафати билан ўлғай айём олдидан дебона эди. Асосий тантана эртаси тоғондан кейин, сурналар салоси остида бошланиб кетди. 580 ишчи меҳнат қиладиган 8-ҳақдаиш. Учинчи қаватга кўтарилишнинг билан кўй садолари орасида акривиб турган кўккам даракисини сайроқи кўшларнинг худди булбул хоншисидай садолари қулоққа чалинди.

Бу ишларнинг барчасига завод партия ва комсомол ташкилоти раҳбарлари бош-қош бўлишди. Энг муҳими, кўп миллатли ва жамоада ўзбекнинг удуми сингир, рус, татар, қозоқ ва бошқа миллат вакиллари-нинг дили яраб-яшагани кўриниб турибди.

Завод партия комитетининг котиби — Алишер Хўжаев, — деб таъинишди бу йилги Насиб Иброҳимова. — Райкомда бирга ишлар-ди, завод истикболини ўйлаб, уни шу ишга тавсия этдик. Ишчан, ташкилотчи, қўлдан кўп хосиятли ишлар келди, дастлабки қадамлари чакки эмас, энг муҳими, миллий қадрларни, ўзбек йигит ва қизларни завода жалб этиб, уларни меҳрибон устозлар қўлига топширишда кўйиб-пишиб ишляпти.

Ростдан ҳам, ишлаб чиқариш корхоналарида миллий қадрлар етти-моҳчилиги анчайин дарди муваммали ҳар биримизга маълум. Бироқ, бу корхонада ўзини шу катта сингирнинг фарзанди деб ҳис қилиб, илгирлар сафига юрган ўзбек йигит-қизларининг кўпчилиги кўриб, орзуларинг ушшайётгандай ҳис қилсан ўзингни.

Ҳа, кўтаринчи меҳнат билан, яхши кайфат уйғун бўлган бу меҳнат маҳбасида кўли гул ишчиларининг, гўзаллик соҳибларининг биллурли жаранглари оғушдагидей ҳар бир кун, гўзал, мазмунли ўтмоқда.

Фарида УСМОНОВА,
республикада хизмат қўсатган маданият ходими.

МЕҲР—КУЗДА

УЧТЕПА маҳалласи — Акмал Икромов районидagi ибратли маҳаллалардан бири саналади. Бу бежиз эмас. Маҳалла аҳли қандай маросим, тўй-ҳашам бўлмасин, ҳаммасин аҳиллик билан бақамти туриб ўтказишга, ҳар бир хонадоннинг шодлик кунинда ҳам, қай-гусида ҳам шерик ва ҳамдард бўлишга одатланишган. Кўни кеча ўтган умумхалқ байрами — Наврўзнинг маҳаллада уюшқонлик билан катта тантана қилинган ҳам фикримизнинг ёрқин далилидир.

— Бу байрам чиндан ҳам маҳалла аҳли учун улкан шоднама бўлди, — дейди биз билан суҳбатда Учтепа маҳалла кўмитаси раиси Собир ака Аъзамов. — Сабаби, шу кўни азалий удуларимиз, урф-одатларимиз, қадриятларимиз тикланиб бораётганининг исботи сифатида маҳаллада истиқомат қилувчи кам даромадли, ногирон оилаларга совғалар улашди. Учтепа маҳалла аҳли эса шу кўни республикамиз меҳр-шафқат ва саломатлик жамғармасига 500 сўм пул ажратди.

Ш. ҲИДОЯТОВ.

АҲОЛИ МИННАТДОР

ШАҲРИМИЗНИНГ Киров районидagi Абдураҳмон Жомий маҳалласида ҳам Наврўз байрами муносиб нишонланди. Маҳалла аҳли ни эрта тонгда ногора, қарнай-сурнай садолари уйғотди. Дошқозонда сумалак қайнар, катта қозонда эса ош дамланарди. Наврўз тантаналари кун бўйи давом этди. Етти «Шарқ» кинотеатрига маҳалла аҳли жо бўладиган катта дастурхон ёзилди. Бу дастурхонни тайёрлашда маҳалла кўмитасининг раиси Ғуломқодир Ҳошимов ва фаоллардан Худойберди Ҳумаев, Абдулла Сутонов, Туробхўжа Ғуломхўжа ўғли, Абдулла Аҳмаджонов, аёллардан Роза ва Нурхон опалар жамғарма кўрсатдилар. Наврўз тантаналаридан кўп боғали оилаларга, ёлғиз қолган ва муҳтож оталарга мулаттиқ, халқтўтич ва унча тилдам-палослар маҳалла аҳли томонидан тортиқ қилинди.

Т. ИМОНХУҲАЕВ.

«ГУЛИСТОН» маҳалласи Куйбишев районидagi аҳоли эич жойлашган истиқомат жойларидан бири ҳисобланади. Бу ерда 27 миляда вақтларидан ташкил толган 1300 хонадон бор. 5200 аҳоли бир оила фарзандларидек аҳил-иноқ ҳаёт кечирмоқда.

Маҳаллада шонли меҳнат, байрам кунларини муносиб ўтказиш аънавага айланиб қолди. 21 март кўни эрта саҳарлаб мусика садолари янграб одамларни Наврўз байрамига қорлай бошлади. Орол қўчасида жойлашган маҳалла идораси ва чойхонаси бир зумда одамлар билан гавжумлашди. Дошқозонларда ҳалим қайнайди. Дастурхонларга ширинликлар, тандирдан янги узилган бўрсиндоқ нонлар тортиди. Ҳалиминг тажрибали ошпаз Усмон Маҳмадумаров қиймига етказиб тайёрлади.

Улуғ Ватан уруши ва меҳнат фахрларидан иборат маҳалла фаолла-

ри Саид Мухиддинов, Худойберган Аҳмедов, Турсунпўлат Паттаев, Мансур Музаффаров, Ҳайдар Абдурашуповлар бундай йилни, кечаларни ўтказишда ҳаммиса ўрнат қўрсатиб келишганди. Улар жойларни тайёрлаш, одамларни ўз вақтида тўллаш, чой келтириб берилишида бош-қош. Шу тўғрйли маросимлар кўнглидагидек беками-кўст ўтати.

Бугунги Наврўз айёмига ҳам яхши тайёргонлик кўрдик, — деди биз билан суҳбатда маҳалла кўмитасининг раиси, уруш ва меҳнат фахри Сопи ака Оқмирзаев. — Маҳалла кўмитамизнинг жамоати фаолларининг ҳар бирига аниқ вазифа юкланди ва ҳаммиса ана шундай усул билан ишловини одат қилиб қўйганмиз. Бу эса ҳаммининг кўн-

лини бирдай олиш имконини берапти. Бундан ташқари бутун маҳалладаги йил чеккаларини тозалаш, турли дарехт қўшларини ўтказиш ишлари ҳам тақсимлаб берилган. Ҳар йилгидек бу йил ҳам мана шу қўшлармозлаштириш ва ободонлаштириш тадбирларида ҳеч ким четда қолётгани йўқ, ёшлар қари, эркак аёллар баробар фаол иштирок этишляпти.

Т. УНАБОВ.

ОДАТИМИЗ БЎЙИЧА

ШАҲРИМИЗНИНГ обод ва фазли гўлаларидан бири бўлган Киров районидagi «2-Кисловодск» маҳалласида ҳам турли байрамлар, табаррук саналарни нишонлаш одат тусига кирган. Бу йилги янгилаш байрами кўни ўзбек миллий мусиқа асбоблари қарнай ва сурнай садолари кишларни маҳалла марказига қорлади. Миллий одатимиз бўйича ёшлар хизматда кексалар иззатда. Маҳалла ошпази Тўлаган ака иккита қозонда ош дамлади. Дастурхонни нишолда, кўк сомса, сумалак қайи баҳор пельменлари бегаз турибди. Маҳалла идораси ёнига жойлашган ноғонвоҳна тандирдан янги узилган нонлар пешмаш тортилади. Шоднамага йилгилан

Завқли ўтди

Ҳамза районидagi Огаҳий номли 216-мактабда эртадан қарнай-сурнай овозлари янгради. Улуғ айёмининг фарзанди деб ҳис қилиб, илгирлар сафига юрган ўзбек йигит-қизларининг кўпчилиги кўриб, орзуларинг ушшайётгандай ҳис қилсан ўзингни.

Маҳалла фаолларидан бири бўлиш Тошкент Давлат муаллимлар олий билимгоҳининг ўқитувчиси, педагогика фанлари номзоиди Жамолддин Жалолов кечани кириш сўзи билан очар экан, Наврўз шарқ халқларининг, шу жумладан ўзбекларнинг қадимий байрами эканлигини таъкидлади.

«Висол» маҳалласи масжидининг имом Махмуд домла Сулаймонов киши-

ларнинг бир-бирига, қариндошларига меҳр-оқибат, аҳлоқ-одоб, илм олиш бурчи — вазифа эканлиги ҳақида гапирди. Шундан сўнг мактаб директори: Муқаддас Ҳасанова йилгиланларин Наврўз айёми билан мубаракбод этди. Муқаддас опа биз билан суҳбатда мактабда таълим олаётган кўп боғали оилалар болаларига йилни даргоҳи жамғармасидан кийим-кечак олиб берилганини айтди. Кеча охирида мактабнинг юқори синф ўқувчилари театрлаштирилган томоша кўрсатдилар.

С. УМАРОВ.

Анъаналар — шаҳримиз кўрки. Баҳор айёмида шаҳримизнинг турли маҳаллаларида фасллар келинчагига бағишлаб ҳар хил учрашувлар бўлиб ўтмоқда. А. Тўраев суратлари.

АҲИЛ ВА ИНОҚ

ПОЯТХТИМИЗ. НИНГ Куйбишев районидagi генерал Петров номли турар жой даҳаси ана бир замонавий бино билан боинди. Бу ерда 159-трестнинг 8-қўрилми ошқармаси бунёдкорлар 320 ўринли болалар боғчасини кичкинтойлар ихтиёрига топширишди.

ДАҲА
КИЧКИНТОЙЛАРИГА

— Икки қаватли боғалар масканида келажакимиз ағалари бўлган ёш авлодининг баркамол ўсishi учун барча шароитлар муҳайё этилган, кичкинтойлар ухлайдиган, дам оладиган, овқатланидиган, турли машғулотлар ўтказиладиган, мусиқа хоналарига ўзига яраша жило берилган — дейди 597-боғча мудираси Мўғтабархон Аҳмаджонова. — Ҳар бир гуруҳга тажрибали мураббиялар бириктирилган.

Айни кунларда болалар боғчасининг гуруҳлари жажжи ўғил-қизларимиз билан тўлиб бориб, уларнинг қувончларига қувонч қўшиляпти.

Э. ТўЛАГАНОВ.

ШУКРОНА

ЎЗ бахтини меҳнатдан топган фазли оилалардан бири Тошкент шаҳар, Файзабод кўчасида 2-уйда истиқомат қилувчи Нуртожи опа ва Қўдрат ака Ортиповлар оиласидир. Бу оилани ҳамма зиёилилар оиласи деб атайд.

Маҳаллада Нуртожи опа табаррук онахонлардан ҳисобланадилар. Байрамларда фақат қариндош-уруғлар эмас, балки кўн-қўшиллар ҳам меҳрлари товланиб, ширинсўз бу опани зиёрат қилиб чиқишди. Онахон хузирига келганлар борки, сизга ўхшаб қорайлик, деб ҳавас қилишгани-қилишган. Бу бежиз эмас. Чиндан ҳам опа бошлиқ бу хонадон қўччиликка ибрат бўларди.

Ҳақиқатан ҳам маҳалладошлар Ортиповлар оиласини бахтли хонадон деб тилга олишди. Дарвоқе, оила катта. Опанинг 6 қизи, 1 ўғли, 12 неваралари бор. Нуртожи опанинг дадалари Абдуллоҳ ота Турсунов ҳозирги кунда табаррук 96 баҳорини қариндошларидан.

Мана, ушбу кунда ота хонимининг қизлари Нуртожи опа ҳам 60 ёшга нишонламоқда. Оиладаги ўғил-қизлари, келинлари ҳаммаси интизомли, бири-бирдан қаққон ва меҳнатнаш. Неваралари ҳам ана шундай муҳитда тарбияланмоқда. Тўнғич фарзанди Ҳабибулло беш йилдан бери шофёр бўлиб элга яхши хизмат қилиб келяпти. Фотима ва Заҳра қизлари — савдо ходими, Зейнахон — шифокор.

Яқинда келин бўлиб тушган Дурдонахон ҳам қўли гул. «Малика» тўнотан биллашмасининг илгир тикувчиси. Нуртожи опа фарзандлари бахтин, қамолотини кўриб, замонага шукроналар айтди. Ленин районидagi Файзабод маҳалласи аҳолисининг ушбу оилага ҳавас қилишининг сирини энди билгандирсиз.

Ҳамид СУЛАЙМОНОВ,
ТошДД талабаси.

Миллий таомларимиз

НИШОЛДА

ЎЛКАМИЗГА Наврўзи олам билан бирга рамазон ойи ҳам кириб келди. Ҳамма сениб истеъмол қиладиган нишолда эса, рамазоннинг айнайти ҳисобланади. Энг муҳими, халқимизда азалдан ҳар бир киши етти аламдан нишолда эса савоб бўлади деган одат мавжуд. Миллий одатимизга кўра турли таомлар, ҳўл мевалар билан бирга дастурхонга албатта нишолда жўнатилади. Никҳо маросимига эса қуданикча тўй юборишда сирли идиш ёки сопол ҳўначада албатта нишолда жўнатилади. Зехли, ҳушёр тўйбоши аввало табаррук отахон ва онахонларимизга, сўнгра эса ёшларга нишолда тортиди.

Ҳаётда турли-туман воқеалар рўй бериб туриши табиий. Турғунлик йилларида бир «маданий» хонадонга маҳалла хизматидан тўй юбориб, унга идишда нишолда қайтиб келди. Қарангки, нишолда қайтиб келди. Меҳмонларнинг хотирасидан қўтарилмайдиган десак, йўқ, гап бошқа ёнда экан. Жамининг тақаб-бур тоғаси бўлиб, «Ширинликларимиз келтиришининг нима кераги бор эди, деб қайтаришди. Албатта бу воқеа

ЭЗГУЛИККА ИНИТИЛГАН

ШАҲРИМИЗНИНГ С. Раҳимов районидagi кўчалардан бирига марҳум фольклоршунос олим, ажойиб инсон Шокирхон Афзалов номи берилди. Бу хайрли ишдан унинг фарзандлари, ёру дўстлари, маҳалладошлари ва шогирдлари мамнун бўлишди. Бундай шарафга лойиқ бўлишга Шокирхон аканинг босиб ўтган ҳаёт йўли аққол мисол бўла олади. 1918 йили Тошкентда туғилган Ш. Афзалов 1937 йили В. И. Ленин номидаги Тошкент педагогика техникумини, 1941 йили Низоимий номидаги Тошкент Давлат педагогика илмгоҳини муваффақиятли тугатди. Коммунист Ш. Афзалов 1941 — 1946 йилларда Совет Армияси сафида хизмат қилди. Улуғ Ватан уруши жангларидида жасорати учун қатор орден ва медаллар билан тақдирланди.

1946 йилдан Ўзбекистон ССР Фанлар академиясида аввал аспирант, сўнг илмий ходим бўлиб иш бошлаган Ш. Афзалов тез орада ўзининг катта истеъдодини намойиш қилди. У бир қатор илмий асарларнинг муаллифи эди. Ш. Афзалов илгирдори фольклоршунос, моҳир тарбиячи, софиди ва камтарин инсон бўлган. У киши аксарият кишиларга насиб этмайдиган фазилатга эга бўлган. 12 та тилда бе-малол гаплаша олган.

Ш. Афзалов филология фани соҳасида бир қанча иш қилди. Бир талай шогирдларни тарбиялади. Ҳа, ундан ахш ном қолдиришга улгурди. У кишининг умр йўлдоши Юсия ака ҳам ажойиб оқила аёл бўлиб, улар 5 фарзандни тарбиялаб воёга етказишди. Улар 12 неварани кўришган. Фарзандлари ҳозирги кунда турли касб ағалари бўлиб меҳнат қилишди. Катта ўғли Зокирхон Афзалов Тошкент халқ хўжалиги илмгоҳи профессори, Обидхон Афзалов — С. Раҳимов район илмий кўмитаси раисининг муовини, қизлари Нурия, Моҳиё ва Қомила мактаб ўқитувчилари. Улар ўз падарни бузрукворларини доимо эслаб туришди.

Ҳа, эзгуликка интиланг инсонлар ҳаммиса ўзидан кейин яхши ном қолдиради. Шокирхон Афзалов ҳам ана шундай ном қолдириди. ИZZAT АХМЕДОВ.

бўлажак қудалар ўртасида кўп хижолат-пазликка сабаб бўлди. Келин, кишилар ўртасида мана шундай англашилмовчиликлар бўлмастми учун нишолданинг тайёрлини жараёнига ҳам қисқача тўхталиб ўтсак.

Нишолда оқин, кўз шимилган омичта бўлиб, етилб, хушбўй таъм бергунча беҳи ноғасидан тайёрланган чил-чўлар ёрдамида асосан қачқалда ширлар шароб, тукум, етмак, баняли қўшилган ҳўлда ийланади. Шундан сўнггина хушхўр, лаззатли ва шифобахш қандолат бунёдга келади. Ривоятларга кўра, нишолда Лўқонни ҳақим томоғидан ихтиро қилинган экан. Нишолданинг асосий хосияти шундаки, у ошқозон, ичакдаги оқватни парчалаб, турли микробларга қирон келтираркан. Чўнгики унинг таркибидagi шифобахш етмак моддаси махсус қайнатилган, расамади билан солинади. Товуш хиряллаган, томоғи бўғилган кишилар нишолдадан етти алам истеъмол қилсалар товуш жарағлаб чиқди. Демак, ажодларимиз мана савоб дегаларда унинг шифобахшлигини ҳам қўлда тутар эканлар. Умуман, нишолданинг барча хосиятлари ҳали тўғалинчага очилмаган. Ҳа, табобат илмига мансуб сирли жумбоқлар, номаълум ихтиролар ҳали жуда кўп. Уйлаймики, вақти келиб олимларимиз бундай сирларга жавоб топадилар.

Анвархон АХМАДҚОРИ ўғли.

Собир Раҳимов районидagi «Себзор» маҳалласида байрам олдидан маҳалла қариялари ва фаолларини табриклаш яхши аънамага кириб бормоқда. Сиз суратда ана шу маҳалланинг фаол жамоатчиси Икром Раҳимбековни қилган хизматлари учун маҳалла аҳли томонидан ҳар хил совғалар билан табриклаётганликларини кўриб турибсиз. Р. Альбеков сурати.

Маҳалладагилар кичик — жус сали, жинқаккина бу қизни машҳур адабиятни Абдулла Қаҳҳорнинг «Синчалар» асаридagi бош қаҳармон. Садага таътилади. Эҳтимол бу унинг тиниб-тинимаслиги, серғайлагани ва рўстийлиги, чўртқасарлиги ва энг муҳими, ҳам ёш бўлса-да, катта ишларга бош бўлиб, ташаббус кўрсатишга ишора тариқасидаги ўхшатишдир.

— Ҳой эгачи, шитдингизми, анави кўшни қиз Мавлуда бу йил ҳам сумалак бошлаганими.

— Таваба, бир ўзи-я, ҳеч тинчмади-да, қизи тушмагур. Лекин, гапининг очиги, овини, ҳаммининг бошини бир ерга қовуштирадиган ҳам шу қиз. У бошламаса биз кампирлар индамай ўтираверишимиз-да.

Ҳа, мана неча йилдирки. Қўнобеги мавзесидagi «Бошлиқ» маҳалласида нимани тадбир бўлмасин, барчасида Мавлуда бошқош.

Бундан бир неча йиллар муқаддам қадимги Қўшбегидagi жўн уйлар бўлиб, ҳар ўрнида кўп қаватли осмонўпар уйлар қиз

Урнат олса,
арзийди

ШУНДАЙ
ҚИЗ БОР

қўтарган йиллар маҳалла аҳлининг кўпи шу уйлارга кўчиб ўтди. Ушунда Мавлуданинг даласи эски ҳаммаҳаллаларини бир жойга тўплаб, чойхона кўриш режасини ўртага ташлади. Қўччилик рози бўлгач, ҳашар-ўйли билан тез орада каттагина чойхона биносини томи ёпилди. Маҳалла кексалари ўзaro келишиб, Қаримжон акани «Бошлиқ» маҳалласига раис этиб сайлашди.

Баҳор фасли арафасида маҳалла аёллари тўпланишиб, сумалак ҳақида гап кетди. Шунда Мавлуда улардан сумалак тайёрлаш сирларини билгач, чойхонанинг ўзида тайёрлаш тақлифини ўртага ташлади. Уш-уша беш йилдан бунда маҳалла аҳли учун Мавлуда ишбошига айланиб қолди.

Фрунзе район комсомол кўмитасида назорат комиссиясига бошчилиги қўйилган Мавлуда Райимжоновга ташаббускорлиги, меҳнат-севарлиги билан районда ҳам ҳурмат-эътибор қўйилган. Ўқинда район комсомол кўмитаси ана бир янги ишнинг бошловчилари бўлишди. Яъни улар район икромия кўмитаси ва халқ депутатлари Фрунзе район кенгаши билан ҳамкорликда «Ёшлар дастур»нинг барча таркибий қисмларини ишлаб чиқишда ва у сессияда тасдиқланди. Шу дастурнинг Маҳалла ва неварат кўмиталарида хотин-қизлар билан ишлаш бўлими билан эса Мавлуда Райимжонов шўғулланидиган бўлди.

— Дастурдан қўзланган маҳсад — дейди у. — асосан, миллий урф-одат ва анъаналар ўчоғи бўлган маҳаллалар фаолиятини янада кенгайтириш ҳамда шу маҳаллаларда истиқомат қилувчи иш билан банд бўлмаган аёлларни, бола тарбияси билан машғул бўлиб, уйда ўтириб қолган келин-чалқарни, мажруҳ ҳамда ногирон бўлиб қолган ёшларни ишга жалб этиш.

Район комсомол кўмитаси хайрли ишга қўл урди. Уйлаймики, район маҳаллалари ишини янада жонлантириш, хотин-қизларни, ногиронларни ишга жалб этиш ва энг муҳими, бутунги бозор иқтисодийнинг мураккаб шароитларида маҳалла аҳли учун, ҳар бир хонадон учун моддий даромад манбаи яратиш мақсадига, айниқса, кўп боғали кам таъминланган оилалар учун енгиллик туғдириш ниятида қилинаётган бу эзу ишни Мавлуда Райимжонов ва унга ўхшаб ўтирар ёшлар, комсомол етакчилари амажол ошпиришларига ишончимиз комил.

З. ДУСМУҲАМЕДОВА.

БОЛА ТАРБИЯСИГА БАҒИШЛАНДИ

КИРОВ район уй-жой ва мавзелар ишлари мувофиқлаштириш кенгаши бу сафарги йиғилишни бошқача тарзда ўтказишга қарор қилди.

Онлада бола тарбияси, мактабда ўқув-таълим ишларининг олиб борилиши, умуман ёш авлоднинг таълим-тарбияси борасида олиб бораётган иш билан яқиндан таништириш мақсадида улар райондаги 258-мактабга тўпландилар. Кенгаш раиси Акбар ака Хидоятлов бундай масъулиятли ишнинг аҳамияти ва бу соҳада олиб бораётган ишлар хусусида йиғилганларга батафсил сўзлаб берди. Йиғилганлар бола тарбиясида аёл матонати, унинг роли ва ўрни ҳақида Ўзбекистон ССР Вазирлар Кабинети

ҳузуридаги Ўзбекистон хотин-қизлар комитетининг раиси Х. У. Худойбердиева, район Кенгашининг раиси, район партия қўмитасининг биринчи котиби Р. Ҳ. Калоновнинг сўзларини диққат билан тингладилар.

Йиғилишда шунингдек, райондаги бир қанча мактабларнинг муаллимлари ва маҳалла қўмиталарининг етакчилари, ички ишлар ходимлари, олим ва журналистлар ҳам иштироқ этдилар.

Ф. АСҚАРОВА.

СУРАТЛАРДА: йиғилиш қатнашчилари ўзаро мулоқотда.

Р. Шарипов суратлари.

МАРҲАМАТ, СЎРАЙВЕРИНГ

Н. САЛИМОВА: Онламиниз 3 кишидан иборат. Икки хонали квартира менинг номимга берилган. Яқинда бошқа шахардан онам келиб яшай бошладилар. Онамни доимий прописка рўйхатидан ўтказаман деб турар жой бошқармасининг паспорт бўлимига мурожаат қилсам унингизнинг ҳажми етишмайди, деб рад жавобини беришди. Шу тўғриси?

ЖАВОБ: Амалдаги қондага биноан ота-она ўғил-қизлариникида доимий яшаш учун прописка рўйхатидан ўтказиладилар. Демак, онамиз ҳам шундай имтиёздан фойдаланишга ҳақли. Бу ҳақда район Совети ижроия қўмитасининг ички ишлар паспорт бўлимига мурожаат қилишингиз лозим.

Ш. ОДИЛОВА. Уй-жой шароитимизни яхшилаш учун район Кенгаши ижроия қўмитасида умумий навбатда турар эдик. Ҳозир оиламизга бешинчи фарзанд қўшилди. Айтинг-чи, янги квартиралар бўлишимиз учун бирон имтиёз борми?

ЖАВОБ: Ҳа, бор. Ўзбекистон ССР уй-жой маъмуарининг 43-моддасида турар жой шароитини яхшилаш учун беш ва ундан ортиқ болали оилаларга биринчи навбатда квартира олиш ҳуқуқи белгиланган. Бундай имтиёздан фойдаланиш учун халқ депутатлари район Совети ижроия қўмитасига мурожаат қилиниши керак.

А. ҲАСАНОВ, ҳуқуқшунос.

Я Х Ш И У Д У М

ШАҲРИМИЗНИНГ Октябрь районидаги 21-поликлиника шифокорлари кўп йиллик анъанага кўра «Янги ариқ» маҳалласига ташриф буюришди.

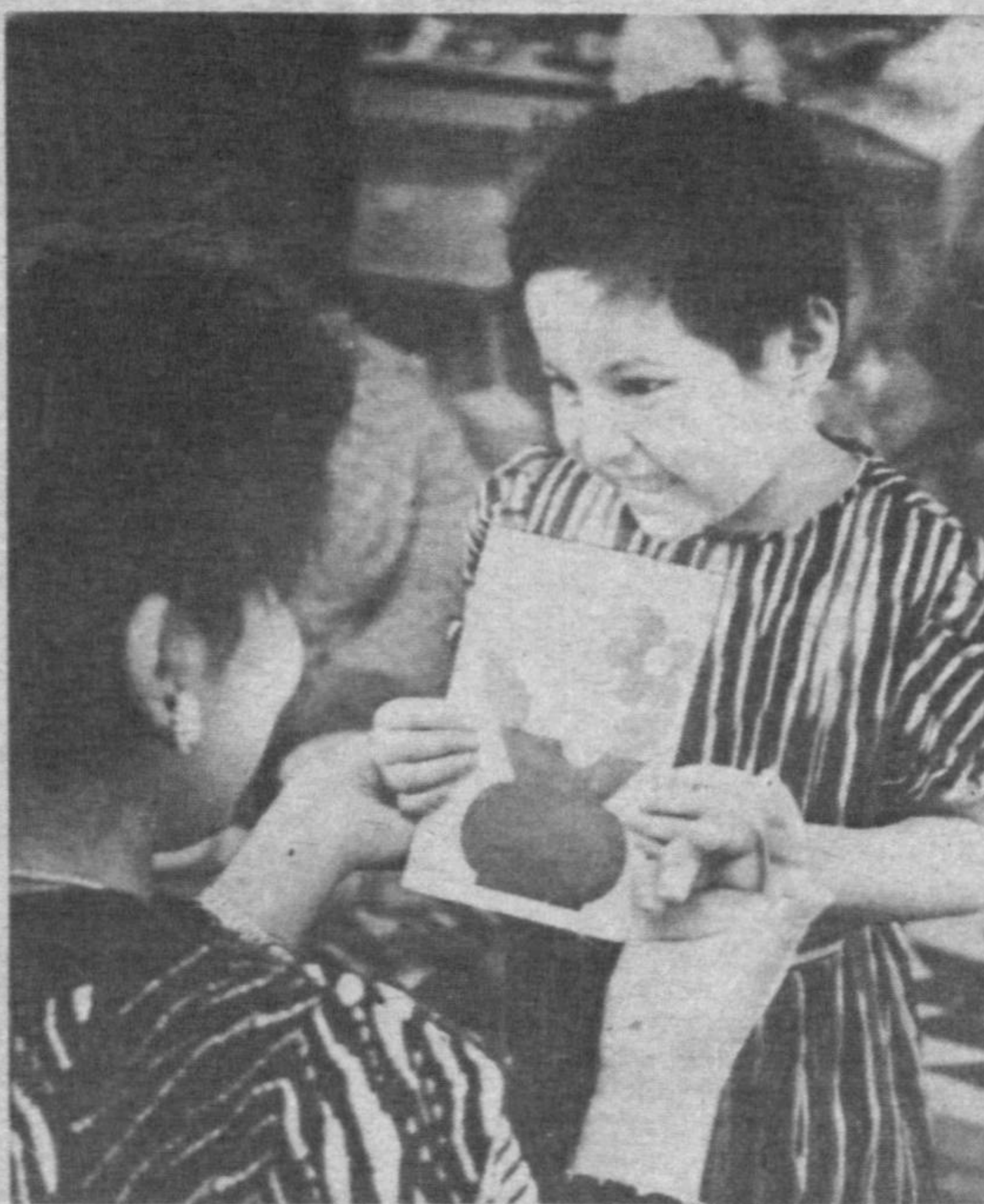
Маҳалла қўмитаси соғлиқни сақлаш кенгашининг раиси Абдулла ака Ибодов йиғилганларни шифокорлар билан таништирди.

Дастлаб поликлиника юқумли касалликлар бўлимининг шифокори Зарифа Ҳақназарова грипп ва бошқа юқумли касалликлардан сақланиш тадбирлари ҳақида сўзлади. Сўнг шифокорлардан Р. Ғофурова ва Ф. Шокировалар турли касалликларнинг олдини олиш, озодаллик ҳақида маърузалар қилишди.

Учрашув сўнггида маҳалла аҳли ҳозирги турмуш тарзини юзасидан ўзларини қизиқтирган турли саволлар билан мурожаат қилди.

Йиғин охирида сўзга чиққан «Янги ариқ» маҳалла қўмитасининг раиси, ҳуқуқшунос олим Набир ака Қомилов шифокорларга маҳалла аҳли номидан ташаккур изҳор этиб бу ерга тез-тез келиб туришларини илтимос қилди.

А. НАБИХУЖАЕВ.

«Ойижон, туғилган кунингиз билан табриклайман».

Р. Альбеков суратлавҳаси.

ХАЛҚИМИЗДА марҳумларни эслаш билан тириклик қардланади. Меҳр-оқибат кучаяди, деган ибора бор. Дарҳақиқат, ўтганларимизни ёд олиш, уларнинг руҳини шод этиш биз тирикларнинг ҳам қарзimiz, ҳам фарзимиздир. Лекин қандай эслаш, бунда нималарга риоя этиш керак, — деган савол ҳамisha кўни-кўшни, маҳалла, қариндош-уруғларни ўйлантириб қўйиши табиий, албатта.

Шаҳримизнинг Кўча даҳасидаги қадимий, файзли «Оқлон» маҳалласи фаоллари назаримизда бу масалаларни оқилона ҳал этмоқдалар. Айниқса, иқтисод фанлари номзоди Абдусаттор Қорабоев бошчилигида ўтказиладиган маросимлар ихчам ва энг кераги ёшларни тарбиялаш воситаси бўлмоқда. Биз у киши билан иборатли ташаббуслари ҳақида суҳбатлашдик.

— Инсон ким бўлишидан қатъи назар аввало кўни-кўшни, маҳалла билан ҳамфикр, ҳамнафас бўлиши керак. Маҳаллада яшагандан кейин эса яхши ният билан тўй ҳам қилади, ўзи ҳам борди-келидида қатнашади. Тўй-тантана ҳамма вақт олдиндан ўйлаб, режалар қилинади, албатта. Лекин инсон бошига оғир мусибат тушса, ҳар қандай кишини саросимага тушириб қўйиши табиий. Биз хонадонларимизга шундай кун келганда, иложи борича камчиқим бўлиш тадбирларини кўрдик. Маълумки, Тошкентда анча йилдан бери марҳумга аталган йиғирма, қирқ, йил охири деган маъракалар бўлади.

ки, бу маъракаларга камидан 50—70 килограмм гуруч дамлаб ош берадилар. Хатқоғоз қилиб маросимга чақириқномалар қилишади. Энди ўзингиз бир ўйлаб кўринг, иқтисодийётимиз ниҳоятда танг бўлиб турган бир вақтда, шундай тадбирларни ўтказиш шартмикин?

ТИРИКЛАР БУРЧИ

Хўш, нима қилиш керак? Оилаларга гушунтардикки, агар хотирлаш зарур бўлса, кун ёки ой санаб эмас, балки иқтисодий шароит етилганда, кундуз кунни хотира кунни ўтказамиз. Бу кунни фақат яқин кўни-кўшнilar, қариндош-уруғлар ва марҳумнинг дўстларигина иштироқ этадилар.

Ҳа, маҳалла фаоли юз фозиз ҳақ. Унинг гапларини бу ерда истиқомат қилувчилар тўла қўллаб-қувватлайдилар.

Бу ўринда авлодаждодларимизни хотирлаш йўлида яна бир ибратли иш бошланганини ҳам эслатиш жоиз. Маҳалла аҳолиси ўзи истиқомат қилаётган кўчалари замон талабида эмаслиги ва тил ҳақидаги Қонунга асосан қайта номлаш ташаббуси билан чиқдилар. Бунда улар тарихий номлар ва маҳаллага, халқига энг муно-

сиб номларни тиклаш тараддудияда юрибдилар.

— Биз, — дейди А. Қорабоев, — тарихдан «Оқлон» маҳалласида энг зўр кўнчи, косиблар яшаганини ва уларнинг шуҳрати бутун республикамизга маълумлигини шахар тарихидан ҳамда ота-боболаримиз ҳикояларидан биламиз. Ўзининг касб маҳорати билан бутун маҳалламиз довуғини элга ёйган марҳум ота-боболаримиз, кўни-кўшнilarимиз борки, уларни сўзсиз доимо хотирлаб туришимиз керак. Зероки, улардаги садоқат, ҳалоллик, оғир-вазминлик, меҳнатсеварлик ҳамisha бизларга ўрнак бўлиб келган. Энг ажойиб оталаримиз Абдукарим Азимов, Усмон Қори, ака-ука Юсуповлар ҳамда Холтой Қорабоев каби марҳум ҳамшаҳарларимиз билан доим фахрланамиз. Биз кўнчилик билан кенгашиб шахар атамалар комиссиясига собиқ Кўнчилик (ҳозир Архангельский) кўчасига «Кўнчилик кўчаси», «Жемчужная» кўчасига эса шу маҳаллага қарийб 20 йил бошчилик қилган, Тошкент кўн заводининг қирқ йиллик ишчиси, Октябрь революцияси ордени соҳибни, коммунист Абдукарим Азимов номини беришни таклиф этдик.

Дарҳақиқат, «Оқлон» маҳалласида ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Табиатан куйди-нишди бу каби инсонлар ҳаммамиз учун қадрли.

Б. КАРИМОВ, муаллим.